



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Галузь знань	07 – Управління та адміністрування	Освітній рівень	Другий (магістерський)
Шифр і назва спеціальності	072 – Фінанси, банківська справа та страхування	Семестр	2
Назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування	Тип дисципліни	обов'язкова
Факультет	Економіки та менеджменту	Кафедра	Фінанси, банківська справа та підприємництво

Обсяг:

За видами занять:

Кредитів ECTS	Годин	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
3	90	18	-	18	-	54	Екзамен

ВИКЛАДАЧ

Гетьманенко Юлія Олександрівна, ygetmanenko@ukr.net



Кандидат економічних наук, доцент кафедри «Фінанси, банківська справа та підприємництво».

Досвід роботи - 17 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін «Регіоналістика», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Фінансово-економічні ризики»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними знаннями, уміннями та практичними навичками у галузі управління страховою діяльністю, теоретико-методичними підходами до формування системи управління страховою діяльністю, ознайомлення з пріоритетними напрямками розвитку страхового менеджменту, відповідно до сучасних економічних процесів в Україні.
Мета та цілі	Метою викладання дисципліни «Страховий менеджмент» є формування у здобувачів знань основ та методів управління страховою діяльністю, питань з підготовки та реалізації рішень під час управління бізнес-процесами страхових компаній, набуття практичних навичок щодо раціонального формування й ефективного використання потенціалу страхових компаній та вміння їх застосовувати у професійній сфері.

Формат	Лекції (очний, заочний формат), практичні заняття (очний, заочний формат), консультації (очний, заочний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, заочний формат).
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Мікро- та макроекономіка», «Основи економічної теорії», «Менеджмент», «Маркетинг», «Фінанси», «Гроші та кредит», «Статистика», «Страховання», «Фінансовий аналіз» та ін.).
Пореквізити	Знання з основ страхового менеджменту можуть бути використані під час написання магістерської роботи.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 1.** Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- СК 3.** Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 4.** Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 6.** Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 7.** Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК 8.** Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1.** Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- ПРН 2.** Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПРН 3.** Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПРН 4.** Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПРН 7.** Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПРН 8.** Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
- ПРН 9.** Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПРН 10.** Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
- ПРН 11.** Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
- ПРН 12.** Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Вимоги викладача, політика курсу

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять згідно розкладу, не спізнюватись, а також самостійну роботу. Здобувач зобов'язаний працювати з навчальною та додатковою літературою, з інформацією на електронних носіях і в Інтернет-ресурсах. За умов пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття за наявності допуску викладача. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не припустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Тема Т1. Сутність та характерні риси страхового менеджменту	Практичне заняття 1	Необхідність і сутність страхового менеджменту. Роль управління в страховій діяльності. Цілі (загальні (економічні), специфічні (соціальні)) і завдання страхового менеджменту. Функції страхового менеджменту (планування, організація, мотивація і контроль). Система правового регулювання страхової діяльності.	самостійна робота	Законодавство України про страхове підприємство. Страховий ринок України: стан та перспективи розвитку. Страхова організація як основний суб'єкт страхового бізнесу й основа розбудови його менеджменту. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. Вплив процесів глобалізації економіки на розвиток страхового ринку.
Лекція 2	Тема Т2. Структура та органи управління страховою організацією. Організація страхової діяльності	Практичне заняття 2	Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Управління процесом створення, реєстрації та ліцензування страхових організацій. Класифікація страхових компаній. Етапи створення страхової компанії. Організація та структура управління страховою компанією. Реорганізація та ліквідація страховика. Персонал страхової компанії. Система оплати праці в страховій компанії. Кадрове забезпечення й система мотивації персоналу страхової компанії. Права та обов'язки керівників структурних підрозділів. Кодекс корпоративної етики в страховій сфері. Поняття ефективного управління в страхових компаніях. Бізнес-процеси страхової компанії. Організаційні основи співпраці страхових компаній та комерційних банків.		Склад і оцінка наявного ресурсного потенціалу страховика та ефективності його використання. Життєвий цикл страхової організації і його вплив на управлінські процеси. Управління процесом створення страхових організацій. Якість управління в страхових організаціях як важлива умова їх розвитку й підвищення ефективності діяльності. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхової діяльності. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні. Роль менеджера в управлінні страховою компанією. Модель аналізу та оцінювання ділових якостей менеджера. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії. Формування ефективної служби безпеки та механізм її взаємодії з іншими підрозділами страхової компанії. Склад, структура й оцінка наявного потенціалу страховика та ефективності його використання. Ліга страхових організацій України та інші об'єднання страховиків. Їх роль в управлінні страховою справою. Загальні збори акціонерів – найвищий орган управління страховою організацією. Виконавчі органи управління страховою організацією. Напрями вдосконалення впливу держави на розвиток страхової справи. Визначення місії, цілей страховика й шляхів їх досягнення. Взаємодія страхового і банківського ринку.
Лекція 3	Тема Т3. Планування страхової діяльності	Практичне заняття 3	Сутність планування страхової діяльності та його етапи. Принципи планування в менеджменті страхової діяльності. Оперативне та стратегічне планування страхової діяльності. Основи бізнес-планування страхової діяльності. Структура бізнес-плану страховика та характеристика його окремих розділів. Порядок опрацювання, розгляду й затвердження бізнес-плану. Процес бюджетування в страховій організації. Стратегія страхової організації як генеральна програма дій. Інноваційна спрямованість стратегії розвитку.		Необхідність і призначення бізнес-плану страховика. Особливості антикризового управління страховою компанією. Процес розробки стратегії страхової компанії. Проведення SWOT-аналізу при розробці стратегії страховика.

Лекція 4	Тема Т4. Інформаційне забезпечення страхового менеджменту	Практичне заняття 4	Вимоги до організації інформації. Основні типи інформації сфери страхування. Системи управління відносинами з клієнтами на базі інформаційних технологій. Інформаційний супровід договорів у сфері страхування. Формування баз даних і управління їх використанням. Особливості звітності страхових компаній. Публікація звітності та іншої інформації. Взаємовідносини страховиків із засобами масової інформації.	Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи й етапи комунікаційного процесу. Програмний комплекс страхової компанії: завдання, цілі, механізм функціонування. Пошук, обробка, аналіз та синтез інформації у страховій діяльності. Шляхи вдосконалення інформаційної системи страхової компанії. Страхова статистика та бухгалтерський облік як інструменти управління.
Лекція 5	Тема Т5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі	Практичне заняття 5	Сутність та складові страхового маркетингу. Маркетингова служба страховика, її функції, завдання та організація роботи. Маркетингові дослідження в страхуванні: завдання, види та форми. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу. Побудова ефективної системи продажу страхових продуктів.	Етапи проведення маркетингового дослідження у страховій діяльності. Види страхової реклами. Підтримування зв'язків зі споживачами страхових послуг. Роль, значення та тенденції розвитку страхового посередництва в Україні.
Лекція 6	Тема Т6. Управління ризиками страхової діяльності	Практичне заняття 6	Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст. Ознаки ризиків, що можуть бути прийняті на страхування. Етапи відбору ризиків. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності. Способи управління ризиками (організаційно-технічні та фінансово-договірні). Цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування. Ідентифікація ризиків. Оцінка ризику. Визначення розміру та періоду страхового покриття. Контроль за ризиком. Управління перестраховою діяльністю.	Тарифікація. Побудова тарифікаційної системи. Андерайтинг як важливий бізнес-процес страховика. Складові й основні завдання андерайтингу. Укладення страхових договорів та контроль за їх виконанням. Визначення й зміст перестраховування. Принципи управління перестраховою діяльністю. Поняття та склад технічних резервів та резервів із страхування життя. Особливості формування та використання страхових резервів.
Лекція 7	Тема Т7. Управління грошовими потоками страховика	Практичне заняття 7	Види грошових потоків страховика. Фактори, що зумовлюють особливості грошових потоків у страхових організаціях. Склад доходів, витрат страховика. Менеджмент витрат страховика. Управління формуванням фінансового результату страховика. Управління процесом розподілу прибутку. Особливості оподаткування страховиків.	Грошові потоки, що обслуговують операційну діяльність страховика. Витрати страховика на здійснення страхової діяльності. Чистий прибуток страховика, порядок його використання. Розподіл чистого прибутку. Вплив тарифної політики страховика на фінансові результати.
Лекція 8	Тема Т8. Управління фінансовою надійністю страхової компанії	Практичне заняття 8	Поняття фінансової надійності та методи її забезпечення. Сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії. Податковий менеджмент страхової діяльності. Інвестиційна діяльність страховика, її напрямки. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії та оцінка його ефективності. Платоспроможність страховика та умови її забезпечення. Управління платоспроможністю страховика, формуванням та використанням прибутку. Оцінка структури активів та пасивів страховика. Показники фінансової стійкості (коефіцієнти) та ліквідності страховика.	Інвестиційна діяльність страховика, її напрямки. Інвестиційний ризик. Розміщення коштів страхових резервів та порядок державного регулювання цього процесу. Нормативні показники діяльності страхової компанії та їх роль у забезпеченні рентабельної роботи страховика.
Лекція 9	Тема Т9. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях	Практичне заняття 9	Система фінансового моніторингу. Страхові компанії як суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Фінансові операції страхових організацій, які підлягають внутрішньому та обов'язковому фінансовому моніторингу. Програма та правила проведення фінансового моніторингу.	Фінансовий моніторинг і його завдання у справі запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму. Система протидії легалізації незаконних доходів на ринках фінансових послуг в Україні.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним обладнанням: Лекційні і практичні заняття з дисципліни «Страховий менеджмент» укомплектовано наступним обладнанням: Мультимедійний проектор VE303G NEC, рік введення в експлуатацію – 2015; Ноутбук SAMSUNG 540U (NP540U3C), рік введення в експлуатацію – 2016; Ноутбук HP (HEWLETT PACKARD) 3160NHW, рік введення в експлуатацію – 2018; БФП Canon i-SENSYS MF4410, рік введення в експлуатацію – 2016; Колонки incredible sound R 215, рік введення в експлуатацію – 2018; Системний блок Intel Atom D525, рік введення в експлуатацію – 2015; Монітор lg e1940s monitor, рік введення в експлуатацію – 2015; Проекційний екран; ОС Windows 7, пакет офісних програм Microsoft office 2016, вільний доступ до Wi-Fi. Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/my/>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Алескерова Ю. В. Страховий менеджмент: підручник / Ю.В. Алескерова, І.Ю. Салькова, Л.І. Федоришина. – Вінниця: ВНАУ, 2019. – 295 с.
2. Баранов А.Л. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. / А.Л. Баранов, О.В. Баранова. – К.: КНЕУ, 2012. – 215 с.
3. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: навч. посіб. / О.О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2007. – 328 с.
4. Говорушко Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку: монографія / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк, О.Ю. Толстенко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 168 с.
5. Жилиякова О.В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.В. Жилиякова. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 150 с.
6. Закон України «Про страхування» від 4 жовтня 2001 р. №2745ІІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96>
7. Куцик П.О. Страховий менеджмент: навч. посіб. / П.О. Куцик П. О. [та ін.]; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. – 243 с.
8. Ненно І. М. Страховий менеджмент: навч. посіб. / І. М. Ненно. – Х.: Бурун книга, 2011. – 224 с.
9. Осадець С.С. Страховий менеджмент: підручник / С.С. Осадець, О.В. Мурашко, В.М. Фурман та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С.С. Осадця. – К.: КНЕУ, 2011. – 333 с.
10. Світлична О. С. Управління фінансами страхових організацій: навч. Посібник / О.С. Світлична. – Одеса: Атлант, 2015. – 258 с.
11. Слободянюк Н.О. Страховий менеджмент: конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг, 2016. – 165 с.
12. Сокиринська І. Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник / І.Г.Сокиринська, Т.О.Журавльова, І.Г.Аберніхіна – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 301 с.
13. Супрун, А. А. Страховий менеджмент: навчальний посібник / А. А. Супрун, Н. В. Супрун. – Львів : Магнолія-2006, 2011. – 301 с.
14. Федоренко В.Г. Страховий та інвестиційний менеджмент: підруч. / В.Г. Федоренко, В.Б. Захожай, О.Г. Чувардинський О.Г. та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: МАУП, 2006. – 344 с.
15. Anand Ganguly. Insurance Management / Ganguly Anand. – New Age International Publishers, 2002. – 396 p.

Додаткова

1. Базлевич В.Д. Практикум зі страхування: навч. посіб./ Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Пікус Р. В. [та ін.]. – К.: Київський університет, 2010. – 479 с.
2. Безугла В.О. Страхування: Навч. посіб. / В.О. Безугла, І.І. Постіл, Л.П. Шаповал. - К.: ЦУЛ, 2008. – 582 с.
3. Внукова Н.М. Фінансовий моніторинг: навч. посіб. / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко. – Х.: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 204 с.
4. Вовчак О.Д. Страхова справа: підручник / О. Д. Вовчак. – Київ: Знання, 2011. – 391 с.
5. Говорушко Т. Страхові послуги. Підручник / Т. Говорушко. – К.: ЦУЛ, 2017. – 376 с.
6. Горбач Л.М. Страхування. Підручник / Л.М. Горбач, Е.В. Кадебська. – К.: Кондор-видавництво, 2016. – 544 с.
7. Дема Д.І. Страхові послуги: навч. посібник / Д. І. Дема, О. М. Віленчук, І. В. Дем'янюк. – [2-е вид. перероб. та допов.]. – К.: Алерта 2013. – 526 с.
8. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-ІІІ (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
9. Кузьмін О. Є. Міжнародні страхові послуги: теоретико-прикладні засади: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, А.С. Завербний, Н.Л. Іващук. – Львів: Львівська політехніка, 2009. – 200 с.
10. Охріменко, О. О. Страховий захист: менеджмент, маркетинг, економіка безпеки: навч. посіб. / О. О. Охріменко. – К.: Міжнародна агенція "BeeZone", 2005. – 416 с.
11. Фисун І.В. Страхування: навчальний посібник / І.В. Фисун. – К.: ЦУЛ, 2018. – 240 с.
12. Фурман В.М. Стратегічне управління страховою компанією: кол. моногр. / В.М.Фурман, О.Ф.Філонюк, М.П.Ніколенко, О.І.Барановський [та ін.]; Наук.ред. та кер. кол. авт. д-р екон. Наук В.М.Фурман. – К.:КНЕУ, 2008. – 440с.

Web-ресурси: <http://uainsur.com/>, <http://www.dfp.gov.ua/>, <http://biz.liga.net/industriya/>, www.nbu.gov.ua, <http://rada.gov.ua>, <http://www.ukrstat.gov.ua>, www.kmu.gov.ua, <http://www.minfin.gov.ua>, <http://www.kmu.gov.ua>, <http://journals.cambridge.org/action>, www.sciencedirect.com/, <http://www.ams.org/journals/>, <http://www.oecd.org>

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Необхідність і сутність страхового менеджменту. Цілі і завдання страхового менеджменту. Функції страхового менеджменту. Управління процесом створення, реєстрації та ліцензування страхових організацій. Етапи створення страхової компанії. Організація та структура управління страховою компанією. Кадрове забезпечення й система мотивації персоналу страхової компанії. Поняття ефективного управління в страхових компаніях. Бізнес-процеси страхової компанії. Організаційні основи співпраці страхових компаній та комерційних банків. Сутність планування страхової діяльності та його етапи. Принципи планування в менеджменті страхової діяльності. Оперативне та стратегічне планування страхової діяльності. Основи бізнес-планування страхової діяльності. Стратегія страхової організації як генеральна програма дій. Основні типи інформації сфери страхування. Інформаційний супровід договорів у сфері страхування. Особливості звітності страхових компаній. Публікація звітності та іншої інформації. Взаємовідносини страховиків із засобами масової інформації. Сутність та складові страхового маркетингу. Маркетингова служба страховика, її функції, завдання та організація роботи. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу. Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст. Ознаки ризиків, що можуть бути прийняті на страхування. Етапи відбору ризиків. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності. Способи управління ризиками. Управління перестраховою діяльністю. Види грошових потоків страховика. Склад доходів, витрат страховика. Управління процесом розподілу прибутку. Особливості оподаткування страховиків. Поняття фінансової надійності та методи її забезпечення. Сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії. Податковий менеджмент страхової діяльності. Інвестиційна діяльність страховика, її напрямки. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії та оцінка його ефективності. Платоспроможність страховика та умови її забезпечення. Показники фінансової стійкості та ліквідності страховика. Система фінансового моніторингу. Страхові компанії як суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Фінансові операції страхових організацій, які підлягають внутрішньому та обов'язковому фінансовому моніторингу.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	81-89	B	добре	
	75-80	C		
	65-74	D	задовільно	
	55-64	E		
	30-54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:
 для денної форми навчання:

- поточний контроль (написання модульних контрольних робіт, усне опитування, виконання індивідуального завдання, самостійна робота): 50 % семестрової оцінки;
- підсумковий контроль (екзамен): 50% семестрової оцінки.

для заочної форми навчання:

- підсумкова тестова контрольна робота: 40 % семестрової оцінки;
- підсумковий екзамен: 60 % семестрової оцінки.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Здобувач повинен дотримуватися «Стандарту академічної доброчесності Донбаської державної машинобудівної академії»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дотримуватися корпоративної культури, академічній доброчесності та етики академічних відносин, запобігати академічного плагіату. Дотримуватися вимог Інструкції про забезпечення належних протиепідеміологічних заходів. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва.

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни